

Фольклор: роди і жанри

Джерело: <https://dovidka.biz.ua/vidi-ta-zhanri-folkloru/>

Фольклор (англ. folk-lore, букв. — народна мудрість; народне знання), або усна народна творчість — художня колективна літературна і музична творча діяльність народу, яка засобами мови зберегла знання про життя і природу, давні культи і вірування, а також відбиток світу думок, уявлень, почуттів і переживань

Види та жанри фольклору. Традиційно виділяють чотири фольклорні роди:

Народний епос — розповідні фольклорні твори, до яких належать:

- загадки
- прислів'я та приказки
- анекdotи
- історичні пісні
- балади
- казки
- легенди
- перекази
- байки
- притчі
- народні казки

Народна лірика — поетичні фольклорні твори, у яких життя зображується через відтворення думок, почуттів і переживань героїв.

- Трудові пісні
- Календарно-обрядові пісні — веснянки, русальські, купальські, жниварські пісні, колядки, щедрівки
- Родинно-побутові пісні — колискові, весільні, танцювальні, жартівливі пісні, пісні-голосіння
- Соціально-побутові пісні — козацькі, кріпацькі, чумацькі, рекрутські (солдатські), бурлацькі і(наймитські), стрілецькі пісні

Народна драма — фольклорні твори, в основі яких лежить конфлікт, а сюжет розгортається через поєдання словесних, музичних і сценічних засобів (пісні-ігри «Просо», «Мак», «Коза», «Меланка», «Дід», «Явтух», «Подоляночка» тощо, а також вертеп, весілля).

Народний ліро-епос — фольклорні твори, що містять ознаки як народного епосу, так і народної лірики.

- балади
- думи

Роди і жанри фольклору

Епос

Жанри

Дума, билина

Переказ

Казка

Балада

Легенда

Історична пісня

Героїчний епос

Малі прозові жанри: прислів'я, приказки, загадки, скромовки

Лірика

Жанри

Пісні:

Обрядові (щедрівки, колядки, колискові, весільні, поминальні)

Родинно-побутові
(сімейні, інтимні, жартівливі)

Соціально-побутові
(трудові, революційні тощо)

Драма

Жанри

Пісня-діалог

Пісня-гра

П'еса-ігрище

Весілля